
CS-VERSLAG – RIEN DE RUIJTER

Dit verslag kwam tot stand door meldingen van: Arie Twigt, Ellen van der Niet, Wil Schipper, Thijs de Boer, Peter Moerdijk, Rob Dekker, Marja van den Berg, Gerrit Doeksen, Frank Perk, Alie Postma, Ria en Herman Walvis, Henk Witte, Wilbert Kerkhof, Tineke de Ruijter, Marco Faasse, Luc Knijnsberg, Luna van der Loos, Ilona Buth, Freek Titselaar, Dirkjan Dekker, Mart Karremans, Sylvia van Leeuwen, Kees de Kraker, Willem Versluis en mijzelf.

WIEREN

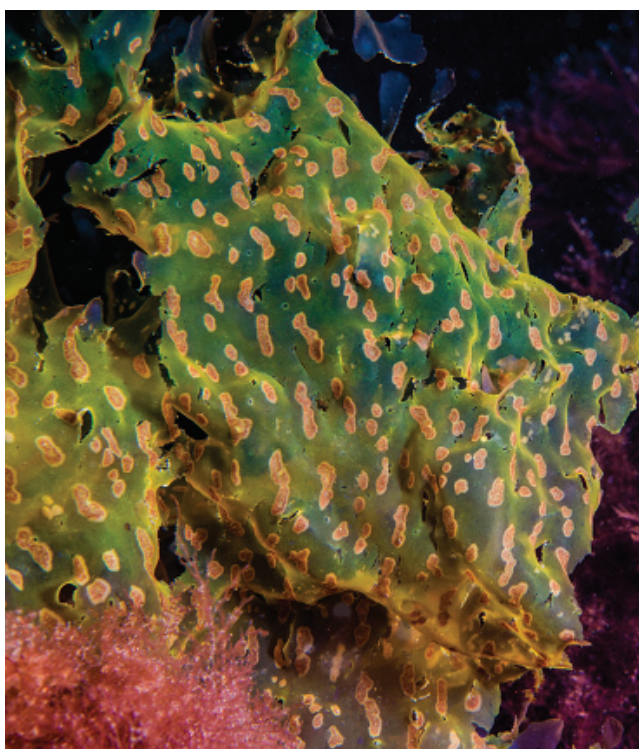
Omdat er was aangekondigd dat er een wierenummer van Het Zeepaard zou komen, had ik wat wiermeldingen achter gehouden, zoals het stemvorkwier *Bifurcaria bifurcata* dat werd gevonden door Frank Perk en Alie Postma bij IJmuiden op 15-09-19 (fig. 1). Het zat op aangespoeld riemwier *Himanthalia elongata*. Op 28-09-19 werd dit wiertje ook gevonden door Arie Twigt bij Katwijk, en ook op riemwier.

Luna van der Loos verzamelde op 14-02-20, op de pier t.h.v. de radartoren bij Neeltje Jans, vijf bosjes van het rooddonswier *Antithamnion hubbsii*. Op 25-02-20 vond Alie Postma vijf bosjes klein buiswier *Vertebrata lanosa* op takken knotswier *Ascophyllum nodosum*. Marco Faasse zag op 01-05-20, tijdens een duik in de Grevelingen bij het Drieschoremaal, een vreemd

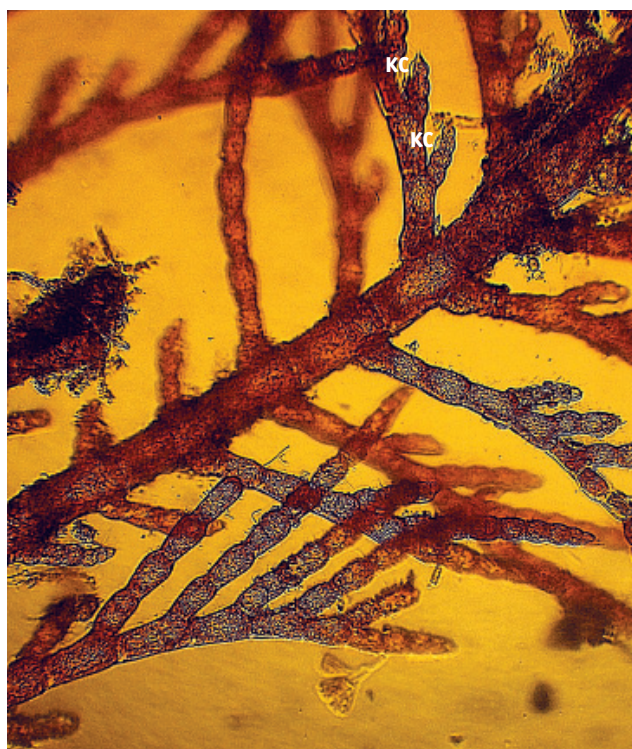

Figuur 1. Stemvorkwier. Inzet: met typische krimrimpels (foto: Frank Perk).

gekleurd exemplaar van stippeltjeswier *Nitophyllum stellato-corticatum* (fig. 2). Rob Dekker meldde op 26-07-20 het roodwier *Calliblepharis ciliata* dat zat op het voetje van een plant Japans bessenwier *Sargassum muticum*. Op 29-08 vond hij op een riemwiervoetje koraalwier *Corallina officinalis* en rendiergeweiwier *Osmundea pinnatifida*. Vingerwier *Laminaria digitata* vond Rob op 02-10-20, en op 17-10-20 vond hij samen met Marja van den Berg een tak vezelwier *Cystoseira baccata*. Op 24-11-20 vonden zij samen, op de hechtdraden van een eikapsel van een hondshaai *Scyliorhinus canicula*, een juveniel plantje van stekelbolkelp *Saccorhiza polyschides*. Alle waarnemingen van Rob en Marja zijn van Texel.

Figuur 2. Stippeltjeswier
(foto: Marco Faasse).

Figuur 3. *Antithamnion densum* (KC = klier-
cel; foto: Dirkjan Dekker).

Van Gerrit Doeksen een melding van 04-08-20 van de oesterdief *Colpomenia peregrina*. Bij paal 7 op Terschelling vond hij op een takje *Sargassum muticum* ± 80 bolletjes van ongeveer 20 mm en bij paal 15 lag een los bolletje op het strand. Kernwier *Mastocarpus stellatus* werd ook gevonden en wel op 11-12-20 door Luc Knijnsberg bij Egmond aan Zee. Luna van der Loos meldde suikerwier *Saccharina latissima* uit de getijdepoel bij Neeltje Jans op 16-01-21 (achterkaft: 3e foto). Wakame *Undaria pinnatifida* werd gezien door Freek Titselaar op 16-02-21 bij Zierikzee (achterkaft: 1e foto).

Op 27-02-21 vond Ilona Buth bij Petten een eikapsel van de stekelrog *Raja clavata* met daarop het koraalwiertje *Ellisolandia (Corallina) elongata*. Frank Perk meldde op 02-03-21 ruim duizend exemplaren van smal purperwier *Porphyra linearis* die hij zag tijdens een excursie van strandwerkgroep Waterweg Noord bij Anna Friso. Een dag later vond hij, op de dijk bij de radartoren bij Neeltje Jans, 15x bloempjeswier *Halurus flosculosus*. Een soort die niet zo vaak gevonden wordt is *Antithamnion densum*. Dirkjan Dekker vond het op 03-03-21 bij Strijenham (fig. 3). Mart Karremans verzamelde op 04-03-21, op de schorren bij Kats, het bruinwier *Striaria attenuata* (rimpelwier). Later die maand, op 15-03-21, meldde Mart o.a. gedoornd hoorntjeswier *Ceramium gaditanum* en *Sphacelaria fusca* van Wemeldinge. Sylvia van Leeuwen was in maart op Ameland en in een slenk bij Nieuwlandsreid zag zij op 08-03-21 struikbuiswier *Melanothamnus harveyi*; op 09-03 was ze op De Hon en vond daar donker buiswier *Vertebrata fucoides*. Kees de Kraker meldde op 15-03-21 van de slikken van Flakkee de soorten puntig buiswier *Polysiphonia senticulosa* (achterkaft: 2e foto) en rood hoorntjeswier *Ceramium virgatum*.

HOLTEDIEREN

Rob Dekker en Marja van de Berg vonden op 24-11-20 een aantal viskisten bij paal 11 op Texel. Op die kisten vonden zij o.a. 8x eierdopkoraal *Caryophyllia smithii*. Op 29-11 werd er op een takje wier ook *Aglaophenia pluma* gevonden. Op 12-01-21 (en ook op 22-01-21) werd gekromde zeeborstel *Hydrallmania falcata* gevonden op eikapsels van de stekelrog *Raja clavata*. En op 17-01 meldden Rob en Marja een grote zeedruif *Pleurobrachia pileus* bij paal 15. Een mooie duikwaarneming kwam van Willem Versluis. Hij fotografeerde op 31-01-21 in de Oosterschelde bij Zoutersbout een wedueroos *Sagartiogeton undatus* met een bijzonder verschijnsel in de tentakels (fig. 4).

WEEKDIEREN

Peter Moerdijk was op 04-10-20 bij Neeltje Jans op het strand en meldde van die locatie o.a. negen doubletten van de grote zwaardschede *Ensis magnus*, 17x venusschelp *Chamelea striatula* (dode en levende doubletten), 7x ovale strandschelp *Spisula elliptica* (dode en levende doubletten), ruim 25 doubletten van de stevige strandschelp *Spisula solida*, ± 25 doubletten van het zaagje *Donax vittatus* en acht doubletten met schelpdier van de afgeknotte gaper *Mya truncata*.

De 2e Maasvlakte werd op 09-10 bezocht door Wilbert Kerkhof en hij verzamelde daar o.a. een dichtgestreepte artemisschelp *Dosinia lupinus* en een brede strandschelp *Mactra glauca*. Ria en Herman Walvis bezochten op 17-10 het strand bij Wijk aan Zee en Ria nam wat gruis mee. Daarin zaten o.a. 47x muizenkeutel *Bittium reticulatum*, 1x gekielde cirkelslak *Tornus subcarinatus*, 5x spoelhorentje *Acteon tornatilis* en 3x stomp traliehorentje *Parthenina sarsi*. Deze laatste soort zat o.a. ook 6x in het gruis dat Ria meenam op 03-11 bij Petten samen met een melkwitte arkschelp *Striarca lactea* en een zandschelp *Mysia undata*.

Arie Twigt stuurde een overzichtje van een paar strandbezoeken op het traject Katwijk-Noordwijk. Zo meldde hij van 19-10-20 een klep van de bonte mantel *Mimachlamys varia* en de wijde mantel *Aequipecten opercularis*. Op 16-11 verzamelde hij een doublet van de kleine boormossel *Barnea parva*, twee doubletten van de witte boormossel *Barnea candida*, een halve klep van een gewelfde mantel *Flexopecten flexuosus*, een groot topfragment van de brede strandschelp *Mactra glauca* en een grote klep van een paardenzadel *Anomia ephippium* (doorsnede 59 mm). Op 30-11 vond hij opnieuw het paardenzadel, deze keer twee kleppen, en een schaalhoren *Patella vulgata*. Een gave klep van een pholade *Pholas dactylus* vond hij op 03-12 (fig. 5).

Figuur 4. Weduweroos met parelsnoerachtige tentakels t.g.v. tijdelijke samentrekkingen in de tentakels (foto: Willem Versluis).

Figuur 5. Pholade
(foto: Arie Twigt).

Henk Witte was op het Hondsbosschestrand op 07-11 en meldde 2x grote zwaardschede *Ensis magnus* en 2x klein tafelmesheft *Ensis minor*. In gruis vond hij o.a. nog 1x gestreept priemhorentje *Pyrgiscus crenatus*, 3x scheve kokkel *Parvicardium exiguum* en 2x kleine platschelp *Asbjornsenia pygmaea*. In een kleine hoeveelheid gruis dat ik op 02-01 verzamelde bij Bergen aan Zee, zaten een paar leuke soorten zoals 1x slank gordelhorentje *Onoba aculeus*, 30x dwerg-drijfhorentje *Pusillina inconspicua* (waarvan 24 met een recent voorkomen), 1x gewone papierschelp *Thracia phaseolina* (klein klepje) en vijf juveniele doubletten van de gemarmerde streepschelp *Musculus subpictus*.

Van 04 t/m 10-01-21 waren Ellen van der Niet en Wil Schipper een weekje op Ameland, en aan de lijstjes te zien hebben ze zich niet verveeld. Op 05-01 waren ze op het strand ter hoogte van Hollum en vonden daar o.a. 10x gedoornde hartschelp *Acanthocardia echinata* en een klep van de grote zwaardschede *Ensis magnus*. Een dag later vonden ze tussen paal 13 en 15 vier kleppen van *Ensis magnus* en 13 kleppen van het groot tafelmesheft *Ensis siliqua*. Op 07-01 liepen ze van paal 15 richting paal 17 en zagen daar o.a. >1000 doubletten van de halfgeknotte strandschelp *Spisula subtruncata* (waartussen ook een aantal levende), 1x zaagje *Donax vittatus* (levend), 1x kokkel *Cerastoderma edule* (levend), 6x penhoren *Turritella communis*, 2x wenteltrapje *Epitonium clathrus* en 2x trapgevel *Propebela turricula*. De dag erna, 08-01, is helemaal een leuke dag, want op het strand ten oosten van paal 17 ligt een grote bank met aanspoelsel. Opnieuw heel veel doubletten *Spisula subtruncata*, maar o.a. ook twee doubletten met schelpdier van de venusschelp *Chamelea striatula*, 5x zwakgeribde olifantstand *Antalis vulgaris*, 4x spoelhoren *Acteon tornatilis*, 18x trapgevel *Propebela turricula*, 15x wenteltrap *Epitonium clathrus*,

1x Turton's wenteltrap *Epitonium turtonis* (fig. 6), 1x doublet gewone artemisschelp *Dosinia exoleta* (fig. 7), 1x ongevekt koffieboontje *Trivia arctica*, 1x pelikaansvoet *Aporrhais pespelecani*, 25x penhoren *Turritella communis*, 1x noordhoren *Neptunea antiqua* en een gekielde noordhoren *Neptunea despecta*.

Figuur 6. Turton's wenteltrap
(foto: Ellen van der Niet).

Figuur 7. Gewone artemisschelp
(foto: Ellen van der Niet).

Thijs de Boer meldde op 26-01 van Schiermonnikoog twee doubletten (met vleesresten) van de wijde mantel *Aequipecten opercularis* bij paal 15 en even verder bij paal 17 vond hij een fossiele klep van de tere hartschelp *Acanthocardia paucicostata*. Een paar dagen later, op 30-01, was Thijs opnieuw bij paal 15 en raapte daar een slanke noordhoren *Colus gracilis* op. Bij paal 16 was het weer raak, want daar lag een gave klep van de grote hartschelp *Acanthocardia aculeata*.

Op 25-01 (tijdens ons midweekje Zeeland) verzamelde ik bij Neeltje Jans wat gruis op het strand (aan de kant van de radartoren) en dat leverde een aantal leuke vondsten op. Zoals 23x geribd gordelslakje *Onoba semicostata*, 11x klein drijfhorentje *Rissoa parva* waarvan er drie heel recent lijken (fig. 8), 130x mosselslurpertje *Brachystomia scalaris* (ook allemaal heel recent), 1x gestreept traliedrijfhorentje *Crisilla semistriata*, 2x gemarmerde streep-schelp *Musculus subpictus*, 8x scheef bulschelpje *Altenaeum dawsoni* en 1x een doubletje van het korstmosschelpje *Lasaea rubra*. Bij Westenschouwen, op 26-01, schraapte ik ook wat gruis van het strand en ook daarin zaten een

paar leuke dingen. Naast de bijna altijd aanwezige melkwitte arkschelpje *Striarca lactea* (83x, waaronder 7 doubletjes) van de tweekleppigen ook een dubbeltjesschelp *Lucinella divaricata*, 102x geplooid rotsboorder *Saxicavella jeffreysi*, 2x stippelschelpje *Lepton squamosum*, 6x scheef bultschelpje *Altenaeum dawsoni*, 2x *Notolimea clandestina* en 84x drietand-schelpje *Epilepton clarkiae* (bijna allemaal transparant wit van kleur en zelfs mogelijk twee doubletjes).

Figuur 8. klein drijfhorentje
(foto: Rien de Ruijter).

Verder 7x stomp buishorentje *Caecum glabrum*, 3x *Tornus belgica*, 25x dwergdrijfhorentje *Pusillina inconspicua* (fossiel en allemaal glad), 153x klein drijfhorentje *Rissoa parva* (allen fossiel, zowel met als zonder ribjes), 4x zeeposthorentje *Skeneopsis planorbis* en 2x klein traliehorentje *Spiralinella spiralis*. Opvallend was dat ik geen enkele muizenkeutel *Bittium reticulatum* vond in al het gruis. Op de weg naar huis, op 29-01, zijn we nog even gestopt bij de Brouwersdam aan de kant van Ouddorp. Een paar vondsten van dat strand zijn: 3x bonte mantel *Mimachlamys varia*, 1x geruite tapijtschelp *Ruditapes decussatus*, 5x *Corbicula fluminalis* (grote kleppen), 7x paardenzadel *Anomia ephippium* en een licht beschadigde noordhoren *Neptunea antiqua* gevonden door Tineke de Ruijter.

MOSDIERTJES

In een verzamelbak voor strandafval, bij Westenschouwen, vond ik op 26-01 een stuk plastic met daarop heel veel mosdierkolonies. Zo zaten daar o.a. op: 24x *Celleporella hyalina*, 19x *Callopora dumerilii*, 32x *Disporella hispida*, 3x *Escharella immersa*, 1x *Escharella labiosa*, 1x *Tubulipora lobifera* en 5x *Reptadonella violacea*. Op 27-01 vond ik bij Oostkapelle op het strand een paar grote kolonies bruine zeevinger *Alcyonidium diaphanum* (achterkaft: 4e foto) en opnieuw in een afvalbak een jerrycan met daarop o.a. *Bugula flabellata*, geitenhoornmosdiertje *Crisidia cornuta*, *Schizomavella linearis*, *Schizomavella spec.*, *Membraniporella nitida*, *Turbicellepora avicularis*, *Escharoides coccinea* en *Smittina affinis*.

e-mail adres van de CS-man: rien-tien@ziggo.nl

